

Sagaen om Olav den hellige

I år er det 1000 år siden Olav Haraldsson startet reisen rundt i Norge for å la seg velge til konge. Her er historien om Olav den hellige.

Av Terje Stenstad | Publisert 15.06.2015 | Oppdatert 06.02.2020

Del ↵ | Last ned ↓

Illustrasjon av Olav den hellige som holder sverdet klart til kamp.

Målet til Olav var å kristne hele Norge. Illustrasjon: Melkeveien designkontor.

Allerede som 12-åring dro Olav Haraldsson på vikingtokt. Han var med over hele Nord-Europa, og før han fylte 15 år, var han høvding for en hær av vikinger som herjet i Frankrike og England. Olav var middels høy og tettvokst, håret lysebrunt og huden lys. Ansiktet var bredt og øynene vakre og vennlige, men skumle å se til når han ble sint. Olav var mektig god til å kaste spyd og skyte med pil og bue.

Døpt eller drept

Under krigstjeneste i Frankrike ble Olav omvendt til kristendommen. Da han overtok tronen som Norges konge i 1016, hadde landet falt tilbake til de hedenske gudene etter at Olav Tryggvason hadde kristnet landet med makt.

Målet til Olav var å kristne hele landet igjen. Han bygde kirker og rev ned hedenske gudebilder. Olav greide å overtale mange til å bli kristne, men de som ikke lot seg omvende frivillig, måtte velge mellom å bli drept eller døpt. De som forsøkte å sette seg opp mot ham, kunne få tungen skåret over eller øynene stukket ut. Noen ble levende begravd.

Drevet vekk

Bøndene i Trøndelag og på Østlandet holdt lengst på de gamle gudene. Mange var redde for avlingen og husdyrene sine dersom de sluttet å ofre til Odin og gudene hans. Jarlene og storbøndene var de som satte seg sterkest imot Olavs gjerning. I 1028 stod de så sterkt mot kongen at han ble drevet ut av landet og helt inn i Russland. Her ble kong Olav i to år før han samlet en liten hær og dro i retning Norge.

Slaget på Stiklestad

29. juli 1030 stod Olav Haraldsson klar til kamp på Stiklestad. Han hadde bare klart å samle 3600 mann. Motstanderne hadde fire ganger så mange krigere. Det ble et blodig slag.

Torstein Knarresmed het han som klarte å få det første hugget i kongen. Med øksa si traff han kongen i låret, like over det ene kneet. Hugget var så kraftig at kongen kastet sverdet og ba til Gud om hjelp. I neste øyeblikk stod Tore Hund foran kongen med spydet hevet. Tore stakk spydet under brynja og opp i magen hans. Så kom enda et hugg, denne gangen i halsen. Kong Olav segnet om og døde. Slaget var tapt.

Illustrasjon av at noen har gravet opp graven til Olav den hellige og en deilig duft stiger opp.

Etter tolv måneder og fem netter ble kongens levninger gravd opp. Det luktet ikke som i en vanlig grav: en vakker duft steg opp. Illustrasjon: Melkeveien designkontor.

Olav den hellige

Liket av kong Olav ble begravd i sanden ved Nidelva i Trondheim. Etter kort tid fortalte folk at det skjedde undere ved graven. Etter tolv måneder og fem netter ble kongens levninger gravd opp. Det luktet ikke som i en vanlig grav: en vakker duft steg opp. Kinnene til kongen var røde som hos en levende mann, og man kunne tydelig se at hår og negler hadde vokst nesten som om han hadde vært i live hele tiden. Dette overbeviste biskopen, den nye kongen og hele folket om at kong Olav var hellig. Legemet ble bisatt i Klemenskirken og lagt i et vakkert skrin. Slik ble kongen til Olav den hellige, og etter hvert reiste folk fra hele Norden og Europa for å besøke graven hans. Selv om han tapte slaget på Stiklestad, la han for alvor grunnlaget for å samle Norge til ett rike da han forsøkte å innføre kristendommen.

Kultur og historie

Historie

Meldinger ved utskriftstidspunkt 8. august 2022, 09.10 CEST

Det ble ikke vist noen globale meldinger eller andre viktige meldinger da dette dokumentet ble skrevet ut.